

Datum van
inontvangstneming : 18/03/2025

C-167/25 - 1

Uitgifte

Repertoriumnummer 000 162
Datum van uitspraak 08 JAN. 2025
Rolnummer A/24/01485
☐ Niet aan te bieden aan de ontvanger

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Tussenvonnis – prejudiciële
vraag aan het Hof van Justitie
van de Europese Unie –
opschorting van de procedure

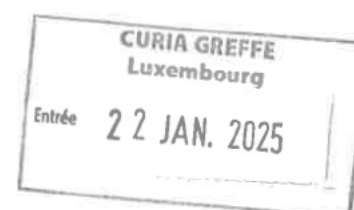
M4

Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel

Aangeboden op
Niet te registreren

Vonnis

6^e kamer - Zaal J

1. De heer A, wonende te [●],

Eiser,

Op de zitting vertegenwoordigd door [●];

2. De vennootschap naar vreemd recht **SWISS INTERNATIONAL AIR LINES AG**, met maatschappelijke zetel te 4052 Bazel (Zwitserland), [●] en met Belgisch bijhuis te [●] ingeschreven in de Kruispuntbank der Ondernemingen met ondernemingsnummer 0476.906.141,

Op de zitting vertegenwoordigd door [●];

* * *

Dit vonnis steunt op de volgende stukken en procedurevoorgaanden:

- de gedinginleidende dagvaarding van 27 oktober 2023;
- de syntheseconclusie van eiser neergelegd op de griffie op 21 augustus 2024;
- de syntheseconclusie van verweerder neergelegd op de griffie op 23 september 2024;
- de dossiers van partijen.

De rechtbank heeft de pleidooien van partijen gehoord op de openbare terechtzitting van 7 november 2024.

De rechtbank heeft de debatten gesloten en de zaak in beraad genomen op 7 november 2024.

De rechtspleging verliep in het Nederlands en de rechtbank heeft de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken in acht genomen.

* * *

I. **De situering van het geschil**

1. Eiser is een Unieburger. Verweerder is een luchtvervoerder met maatschappelijke zetel te Zwitserland.

2. Eiser boekt bij verweerder een vlucht van Delhi (India) naar Brussel (België) via Zürich (Zwitserland). Eiser zou daarbij gebruik maken van de volgende vluchtsegmenten van verweerder:

- vlucht LX 147 met voorzien vertrek te Delhi op 7 november 2022 om 02u05 lokale tijd en voorziene aankomst te Zürich op dezelfde dag om 06u20 lokale tijd;
- vlucht LX 786 met voorzien vertrek te Zürich op dezelfde dag om 07u30 lokale tijd en voorziene aankomst te Brussel op dezelfde dag om 08u50 lokale tijd.

3. Vlucht LX 147 kent een vertraging waardoor eiser de aansluitende vlucht mist en met een vervangende vlucht op zijn eindbestemming Brussel met meer dan drie uur vertraging toekomt om 14u27 op dezelfde dag.

4. Verweerder roept geen buitengewone omstandigheden in.

5. Eiser stelt EU Claim aan als lasthebber om de beweerdelijke schuldvordering die hij in toepassing van de Verordening¹ zou hebben op verweerder bij verweerder te innen namens eiser. EU Claim stelt verweerder per brief van 24 februari 2023 in gebreke tot betaling van 600,00 euro.

6. Er ligt geen antwoord van verweerder voor.

7. Eiser gaat over tot dagvaarding op 27 oktober 2023.

II. De eisen

De rechtbank vat hierna de eisen van de partijen samen zoals volledig weergegeven in de syntheseconclusies en waarnaar de rechtbank ook naar verwijst.

Eiser vraagt de veroordeling van verweerder tot betaling aan eiser van 600,00 euro in hoofdsom, te vermeerderen met de verwijlinterest vanaf 7 november 2022. Eiser vordert de veroordeling van verweerder tot betaling van de proceskosten. Hij vraagt om het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren en verweerder uit te sluiten van zijn recht op kantonnement en borgstelling.

¹ Verordening (EG) 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 295/91.

Verweerder vraagt de afwijzing van de eis als ongegrond en vraagt om eiser in elk geval te veroordelen tot betaling van de proceskosten.

III. De beoordeling door de rechtbank

1. **Ontvankelijkheid**

8. Partijen roepen geen excepties van niet-ontvankelijkheid in.
9. De rechtbank stelt geen ambtshalve middelen van niet-ontvankelijkheid vast.
10. De eis is ontvankelijk.

2. **Gegrontheid**

2.1 Rechtskader

2.1.1 *In verband met de Verordening*

11. De Verordening is van toepassing op de passagiers die vanuit een derde land een vlucht nemen naar een luchthaven gelegen op het grondgebied van een lidstaat voor zover die vlucht wordt uitgevoerd door een communautaire luchtvaartmaatschappij (artikel 3, eerste lid, b) Verordening; HvJ 7 april 2022, *United Airlines*, C-561/21, ECLI:EU:C:2022:266, punt 31).

12. Artikel 5 van de Verordening voorziet in een recht voor de passagier op een financiële compensatie in geval van annulering van zijn vlucht. Ook passagiers van vertraagde vluchten hebben recht op een compensatie wanneer zij door een vertraging van de vlucht hun eindbestemming drie of meer uren na de door de luchtvaartmaatschappij oorspronkelijk geplande aankomsttijd bereiken (HvJ, 19 november 2009, [REDACTED] C-402/07 en C-432/07, ECLI:EU:C:2009:716, dictum en bevestigd door HvJ., 23 oktober 2012, [REDACTED] C-581/10 en C-629/10, ECLI:EU:C:2012:657, dictum).

De compensatie bedraagt 250,00 euro voor alle vluchten tot en met 1500 km; 400,00 euro voor alle intracommunautaire vluchten van meer dan 1500 km, en voor alle andere vluchten tussen 1500 en 3500 km en 600,00 euro voor de vluchten die niet onder die twee categorieën vallen (art. 7 Verordening).

13. Het Hof van Justitie heeft beslist dat rechtstreeks aansluitende vluchten bestaande uit twee of meer vluchten die in het kader van één enkele boeking zijn aangekocht één geheel vormen voor het krachtens de Verordening aan passagiers toekomende recht op compensatie (HvJ., 12 november 2020, *KLM Royal Dutch Airlines*, C-367/20,

EU:C:2020:909, punt 19; HvJ., 11 juli 2019, *České aerolinie*, C-502/18, EU:C:2019:604, punten 16 en 27 en HvJ., 31 mei 2018, [REDACTED], C-537/17, EU:C:2018:361, punten 18 en 19).

2.1.2 *In verband met de luchtvaartovereenkomst gesloten tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat*

14. De preambule van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat van 21 juni 1999 inzake luchtvervoer² (*Pb.* 2002, L. 114; hierna: “de Overeenkomst”; “Zwitserland” verwijst hierna naar de Zwitserse Bondsstaat) luidt als volgt:

“ZICH BEWUST ZIJNDE van het geïntegreerde karakter van de internationale burgerluchtvaart en verlangende dat de voorschriften voor het intra-Europese luchtvervoer worden geharmoniseerd;

VERLANGENDE voor het door de [Europese Unie] en Zwitserland bestreken gebied regels voor de burgerluchtvaart vast te stellen (...);

ERMEE INSTEMMENDE dat het aangewezen is die regels te baseren op de wetgeving die binnen de [Europese Unie] op het ogenblik van ondertekening van deze overeenkomst van toepassing is;

VERLANGENDE om, met volledige eerbiediging van de onafhankelijkheid van de rechtbanken, uiteenlopende interpretaties te voorkomen en te komen tot een zo uniform mogelijke interpretatie van de bepalingen van deze overeenkomst en de overeenkomstige bepalingen van het [Unierecht] die grotendeels zijn overgenomen in deze overeenkomst”.

15. Artikel 1 van de Overeenkomst luidt als volgt:

“1. Deze overeenkomst stelt voor de Overeenkomstsluitende partijen regels vast op het gebied van de burgerluchtvaart. (...)

² Goedgekeurd door het Besluit van de Raad en, wat betreft de overeenkomst inzake Wetenschappelijke en Technologische samenwerking, van de Commissie van 4 april 2002 betreffende de sluiting van zeven overeenkomsten met de Zwitserse Bondsstaat, *Pb.* 2002, L. 114, 1-5.

2. Met dit doel zijn de in deze overeenkomst en in de in bijlage vermelde verordeningen en richtlijnen opgenomen bepalingen van toepassing onder de hierna genoemde voorwaarden. Voor zover die bepalingen inhoudelijk identiek zijn met de desbetreffende regels van het [VWEU] en met besluiten die ter uitvoering van dat Verdrag zijn aangenomen, worden zij bij hun tenuitvoerlegging en toepassing geïnterpreteerd in overeenstemming met de relevante uitspraken van het Hof van Justitie en de besluiten van de Commissie van de Europese [Unie] die van voor de datum van ondertekening van deze overeenkomst dateren. De uitspraken en besluiten die van na de ondertekening van deze overeenkomst dateren worden ter kennis gebracht van Zwitserland. Op verzoek van een van de Overeenkomstsluitende partijen worden de gevolgen van laatstgenoemde uitspraken en besluiten met het oog op de goede werking van deze overeenkomst door het Gemengd Comité vastgesteld”.

Artikel 21 van de Overeenkomst stelt een comité in dat bestaat uit de vertegenwoordigers van de overeenkomstsluitende partijen. De naam van het comité is "Comité Luchtvervoer Gemeenschap/Zwitserland" en wordt in de Overeenkomst verder "Gemengd Comité" genoemd. Het Gemengd Comité doet aanbevelingen en neemt besluiten in de gevallen waarin de Overeenkomst voorziet.

Artikel 23 van de Overeenkomst bepaalt het volgende:

“1. Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan het recht van iedere overeenkomstsluitende partij om, in overeenstemming met het beginsel van non-discriminatie en de bepalingen van deze Overeenkomst, haar wetgeving betreffende een vraagstuk waarop deze Overeenkomst van toepassing is eenzijdig te wijzigen.

2. Wanneer een overeenkomstsluitende partij nieuwe wetgeving opstelt, vraagt zij deskundigen van de andere overeenkomstsluitende partij informeel om advies. Gedurende de periode tot de formele goedkeuring van de nieuwe wet houden de overeenkomstsluitende partijen elkaar zo veel mogelijk op de hoogte en plegen zij nauw overleg. Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij kunnen in het Gemengd Comité verkennende besprekingen worden gehouden.

3. Wanneer een overeenkomstsluitende partij een wijziging van haar wetgeving heeft vastgesteld, stelt zij de andere overeenkomstsluitende partij

daarvan in kennis, uiterlijk acht dagen na de publicatie in het Publicatieblad van de Europese [Unie] of de Officiële Verzameling van bondswetgeving van Zwitserland. Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij vindt, uiterlijk zes weken na de datum van het verzoek, in het Gemengd Comité een gedachtewisseling plaats over de gevolgen van de wijziging voor de goede werking van de Overeenkomst.

4. Het Gemengd Comité handelt in dat geval als volgt:

- het neemt een besluit tot wijziging van de bijlage bij de Overeenkomst of stelt, indien nodig, wijziging van de Overeenkomst voor, teneinde daarin, indien nodig op basis van wederkerigheid, de in de betrokken wetgeving aangebrachte wijzigingen te integreren;
- of het neemt een besluit waarin wordt bepaald dat de in de betrokken wetgeving aangebrachte wijzigingen in overeenstemming worden geacht met de goede werking van de Overeenkomst;
- of het besluit tot een andere maatregel om de goede werking van de Overeenkomst te waarborgen”.

De bijlage bij de Overeenkomst bepaalt onder het tweede streepje van de inleidende paragraaf het volgende:

“wordt onder de in onderstaande (...) verordeningen van de [Europese Unie] gebruikte term "communautaire luchtvaartmaatschappij" tevens verstaan een luchtvaartmaatschappij die een exploitatievergunning heeft en die haar hoofdzetel en, in voorkomend geval, haar statutaire zetel in Zwitserland heeft overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 2407/92 van de Raad”.

16. De Overeenkomst is een van de zeven sectorale overeenkomsten die dezelfde overeenkomstsluitende partijen hebben ondertekend op 21 juni 1999, nadat de Zwitserland op 6 december 1992 de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van 2 mei 1992 (*Pb.* 1994, L 1, blz. 3) had afgewezen.

Zwitserland is door zijn weigering niet toegetreden tot het project van een geïntegreerd economisch geheel met één enkele markt, gebaseerd op gemeenschappelijke regels voor de leden ervan, maar heeft er de voorkeur aangegeven op bepaalde gebieden bilaterale overeenkomsten te sluiten met de Europese Unie en haar lidstaten (HvJ 7 maart 2013, *Zwitserland/Commissie*, C-547/10 P, ECLI:EU:C:2013:139, punt 78 en de verwijzingen naar eerdere rechtspraak van het Hof).

Zwitserland is dus niet toegetreden tot de interne markt van de Unie, die ertoe strekt alle hinderpalen op te heffen teneinde een ruimte van volledige vrijheid van verkeer te scheppen zoals op een nationale markt (zie HvJ 7 maart 2013, *Zwitserland/Commissie*, C-547/10 P, ECLI:EU:C:2013:139, punt 79 en de verwijzingen naar eerdere rechtspraak van het Hof).

Derhalve kan de aan de Unierechtelijke bepalingen over deze interne markt gegeven uitlegging niet automatisch worden getransponeerd op de uitlegging van de Overeenkomst, behoudens uitdrukkelijke bepalingen in die zin in die overeenkomst zelf (HvJ 7 maart 2013, *Zwitserland/Commissie*, C-547/10P, ECLI:EU:C:2013:139, punt 80 en de verwijzingen naar eerdere rechtspraak van het Hof).

17. Het Gemengd Comité, dat is ingesteld door de Overeenkomst, heeft krachtens artikel 23, vierde lid van de Overeenkomst de bevoegdheid om de bijlage bij de Overeenkomst te wijzigen ingevolge nieuwe wetgeving. De beslissingen van het Gemengd Comité zijn krachtens de Overeenkomst bindend voor de overeenkomstsluitende partijen (art. 22, eerste lid Overeenkomst).

Op het ogenblik van het sluiten van de Overeenkomst in 1999, bestond Verordening 261 nog niet. Bij beslissing nr. 1/2006 heeft het Gemengd Comité in de bijlage van de Overeenkomst de artikels 1 tot en met 18 van de Verordening toegevoegd (art. 4, Besluit nr. 1/2006 van het Gemengd Comité luchtvervoer Gemeenschap/Zwitserland tot wijziging van de bijlage bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer, *Pb.* 2006, L. 298, 23). In latere beslissingen heeft het Gemengd Comité de bijlage van de Overeenkomst integraal vervangen, doch de verwijzingen naar de Verordeningen zijn ongewijzigd gebleven, alsook de inleidende paragraaf die in essentie stelt dat Zwitserse luchtvaartmaatschappijen worden beschouwd als een communautaire luchtvaartmaatschappij in de zin van onder andere de Verordening.

2.2 Toepassing

2.2.1 *Standpunten van de partijen*

18. Er bestaat tussen partijen geen betwisting over het feit dat eiser met meer dan drie uur vertraging is aangekomen op zijn eindbestemming. Evenmin is er betwisting over het feit dat de vlucht van Delhi naar Zürich onder het toepassingsgebied valt van de Overeenkomst. Verweerder beroept zich ook niet op buitengewone omstandigheden. De enige betwisting die de partijen hebben, heeft betrekking op de vraag of eiser gerechtigd is op een compensatie wegens langdurige vertraging.

19. Eiser meent dat verweerder de Verordening moet toepassen op zijn vluchten van een derde land naar een luchthaven op het grondgebied van Zwitserland of een lidstaat van de Europese Unie nu hij door de Overeenkomst wordt beschouwd als een communautaire luchtvaartmaatschappij in de zin van de Verordening.

Verweerder antwoordt dat hij enkel in het kader van de Overeenkomst gelijk wordt gesteld met een communautaire luchtvaartmaatschappij, maar dat dit hem geen communautaire luchtvaartmaatschappij maakt in de zin van de Verordening.

20. Eiser meent ook dat de rechtspraak van het Hof van Justitie in verband met de Verordening moet worden toegepast en bijgevolg ook het recht op compensatie bij langdurige vertraging op grond van de [REDACTED] rechtspraak. De rechters van een lidstaat zijn er volgens eiser toe gehouden om de interpretatie die het Hof van Justitie bepaalt, te volgen ook ten aanzien van een Zwitserse luchtvaartmaatschappij. Eiser verwijst naar twee vonnissen van een rechtbank van een andere lidstaat (Nederland) waarin zou zijn beslist dat de [REDACTED] rechtspraak van het Hof van Justitie ook geldt ten aanzien van een Zwitserse luchtvaartmaatschappij voor vluchten met vertrek of aankomst in Zwitserland en dat een Zwitserse luchtvaartmaatschappij moet worden beschouwd als een communautaire luchtvaartmaatschappij in de zin van de Verordening (Vonnis Rechtbank Noord-Holland (Kantonrechter) van 9 juni 2021 (ECLI:NL:RBNHO:2021:4249) en vonnis Rechtbank Noord-Holland (Kantonrechter) van 30 oktober 2019 (ECLI:NL:RBNHO:2019:9142)).

Verweerder antwoordt dat hij enkel gelijk wordt gesteld met een communautair luchtvervoerder binnen de perken van de Overeenkomst. Hij is geen communautaire luchtvaartmaatschappij in het kader van de Verordening. De [REDACTED] rechtspraak is volgens verweerder niet van toepassing bij gebrek aan een besluit daartoe van het Gemengd Comité.

2.2.2 Omvang van het geschil en pertinente vragen

21. In essentie handelt het geschil over de vraag of de passagier gerechtigd is op een financiële compensatie bij langdurige vertraging van de vlucht uitgevoerd door verweerder als een Zwitserse luchtvaartmaatschappij vanuit een luchthaven gelegen op het grondgebied van een derde land en met als eindbestemming een luchthaven gelegen op het grondgebied van een lidstaat en met een tussenstop op een luchthaven gelegen op het grondgebied van Zwitserland.

De rechtbank stelt vast dat de betwisting tussen de partijen beperkt is tot de vraag of de [REDACTED] rechtspraak, die dateert van na de ondertekening van de Overeenkomst, van

toepassing is op het geschil tussen eiser en verweerder. De rechtbank meent dat zich in de eerste plaats de vraag opdringt of de Overeenkomst op zichzelf, ongeacht de [REDACTED] [REDACTED] zo kan worden uitgelegd dat zulk recht op financiële compensatie in de Overeenkomst is vervat zodat er geen beroep dient te worden gedaan op de [REDACTED] [REDACTED]. Pas wanneer die vraag ontkennend wordt beantwoord, stelt zich de vraag naar de toepasselijkheid van de [REDACTED] rechtspraak. Deze twee vragen komen samen in de allesomvattende vraag of de passagier, zoals eiser, gerechtigd is op een financiële compensatie van verweerder bij langdurige vertraging van de vlucht op grond van de bepalingen van de Overeenkomst.

2.2.3 *Voorafgaande premisse: de Verordening en de Overeenkomst vormen afzonderlijke rechtsregels*

22. De Belgische rechter is verplicht om het Unierecht toe te passen. Het Unierecht omvat in de eerste plaats het primair Unierecht dat voortvloeit uit de verdragen, de grondrechten en de algemene rechtsbeginselen. Het Unierecht omvat ook het afgeleid recht dat in essentie bestaat uit de rechtshandelingen van de instellingen en organen van de Europese Unie.

De Europese Unie kan verdragen sluiten met derde landen. Zulke verdragen zijn verbindend voor de instellingen van de Unie en voor de lidstaten (artikel 216, tweede lid VWEU). Wanneer er zulk verdrag wordt gesloten, behoort het eveneens tot het Unierecht dat de Belgische rechter moet toepassen (HvJ 26 oktober 1982, ECLI:EU:C:1982:362, punt 13 en HvJ 30 april 1974, [REDACTED] 181/73, ECLI:EU:C:1974:41, punt 5).

De verdragen die de Europese Unie afsluit zijn van hogere rang dan het afgeleid Unierecht (zie o.a. HvJ., 21 december 2011, *Air Transport Association of America e.a.*, C-366/10, punt 50). Deze voorrang gebiedt dat het afgeleid Unierecht voor zover mogelijk conform deze overeenkomsten moet worden uitgelegd (zie o.a. HvJ., 22 november 2012, *Digitalnet e.a.*, C-320/11, C-330/11, C-382/11 en C-383/11, punt 39).

Hieruit volgt dat het Unierecht zich niet beperkt tot de Verordening, maar dat de rechtbank ook gevolg moet geven aan de Overeenkomst en dat de Overeenkomst voorrang heeft op de Verordening.

23. Zwitserland is geen lid van de Europese Unie en neemt geen deel aan de interne markt. Zwitserland en haar onderdanen zijn in beginsel dus niet onderworpen aan het Unierecht, tenzij Zwitserland daarover overeenkomsten sluit met de Europese Unie.

24. De Overeenkomst stelt rechtsregels vast voor wat de burgerluchtvaart betreft. Die regels betreffen de verordeningen en richtlijnen die zijn opgenomen in de lijst van de bijlage van de Overeenkomst. Die lijst bevat per richtlijn of verordening de concrete artikels die worden opgenomen zonder de tekst ervan volledig over te nemen.

De rechtbank is van mening dat hiermee niet de vermelde verordeningen en richtlijnen als dusdanig van toepassing worden op Zwitserland, maar dat de geselecteerde bepalingen van die verordeningen en richtlijnen worden opgenomen in de Overeenkomst zelf. De geselecteerde teksten worden geïncorporeerd in de Overeenkomst en bekomen aldus een verdragsrechtelijke status in de verhouding tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondstaat.

Deze zienswijze vindt steun in de tweede en derde considerans van de preambule van de Overeenkomst waarin ten eerste wordt aangegeven dat het de bedoeling is om voor het “door de [Europese Unie] en Zwitserland bestreken gebied regels voor de burgerluchtvaart vast te stellen” en dat “het aangewezen is om die regels te baseren op de wetgeving die binnen de [Europese Unie] op het ogenblik van ondertekening van deze overeenkomst van toepassing is”.

De vierde considerans van de preambule van de Overeenkomst geeft verder aan dat de Europese Unie en de Zwitserse Bondstaat de bedoeling hebben om “uiteenlopende interpretaties te voorkomen en te komen tot een zo uniform mogelijke interpretatie van de bepalingen van deze overeenkomst en de overeenkomstige bepalingen van het [Unierecht] die grotendeels zijn overgenomen in deze overeenkomst”.

Hiermee maakt de preambule van de Overeenkomst meermaals een duidelijk onderscheid tussen de regels die binnen de Europese Unie van toepassing zijn en de regels die de Overeenkomst vaststelt. De preambule geeft ook aan dat de bestaande betrokken bepalingen van het Unierecht niet volledig worden geïncorporeerd in de Overeenkomst, maar wel “grotendeels”.

2.2.4 Geen recht op financiële compensatie op grond van de Verordening zelf

25. In de hypothese dat de Overeenkomst niet zou bestaan, stelt de rechtbank vast dat eiser in die hypothese niet vorderingsgerechtigd zou zijn. Verweerder is in dat geval immers geen communautaire luchtvaartmaatschappijen, terwijl de vlucht vertrekt vanop een luchthaven gelegen op het grondgebied van een derde land.

2.2.5 *Twijfel over een recht op een financiële compensatie op grond van de Overeenkomst*

Twijfel over een recht op financiële compensatie op grond van de tekst van de Overeenkomst

26. Ongeacht het antwoord op de vraag naar de toepasselijkheid van de [REDACTED] stelt zich de vraag of de Overeenkomst in die zin moet worden uitgelegd dat de passagier ook onder de Overeenkomst, en zonder een beroep te moeten doen op de [REDACTED] rechtspraak, beschikt over een recht op financiële compensatie in geval van langdurige vertraging van een vlucht. In dat geval stelt zich de vraag naar de toepasselijkheid van de [REDACTED] rechtspraak zich niet.

27. De rechtbank is in dat verband van oordeel dat er daarover twijfel bestaat. De Verordening voorziet in zijn tekst geen uitdrukkelijk recht op financiële compensatie bij een langdurige vertraging. Desondanks heeft het Hof van Justitie de Verordening in die zin uitgelegd op grond van onder andere het gelijkheidsbeginsel en de consideransen van de Verordening.

De vraag die de rechtbank zich stelt is of de Overeenkomst ook op die wijze kan worden uitgelegd hoewel de preambule van de Overeenkomst geen consideransen bevat die gelijkaardig zijn aan diegene van de Verordening. Daarnaast stelt de rechtbank vast dat de consideransen van de Verordening ook niet zijn opgenomen in de Overeenkomst.

Twijfel over de toepasselijkheid van de [REDACTED] rechtspraak

28. In het geval de Overeenkomst op zichzelf genomen geen recht op financiële compensatie omvat, stelt zich de vraag of de [REDACTED] rechtspraak van toepassing is op het geschil.

In dat verband stelt de rechtbank in de eerste plaats vast dat er geen beslissing van het Gemengd Comité voorligt dat heeft besloten over de gevolgen van de [REDACTED] [REDACTED]. De vraag is bijgevolg wat hiervan het gevolg is.

29. In het kader van de uitlegging van de Overeenkomst zijn de rechters van de lidstaten en de Zwitserse rechters op grond van artikel 1, tweede lid, tweede zin van de Overeenkomst er verdragsrechtelijk toe gehouden om de interpretatie te volgen die het Hof van Justitie aan die richtlijnen en verordeningen heeft gegeven. Die plicht kadert in de wens van de overeenkomstsluitende partijen om uiteenlopende interpretaties te voorkomen (vierde considerans van de preambule van de Overeenkomst).

Die plicht geldt enkel volgens artikel 1, tweede lid, tweede zin van de Overeenkomst voor de rechtspraak die dateert van voor de datum van ondertekening van de Overeenkomst en voor zover de bepalingen van de Overeenkomst inhoudelijk identiek zijn met die richtlijnen en verordeningen. Dit betekent dat in het kader van de Overeenkomst Zwitserland het zogenaamde *acquis communautaire* aanvaardt dat op de datum van de ondertekening van de Overeenkomst bestaat.

In het geval het *acquis communautaire* nadien wijzigingen ondergaat door nieuwe uitspraken, en dus eventueel nieuwe interpretaties, van het Hof van Justitie, stelt zich de vraag of die wijziging van het *acquis communautaire* van rechtswege doorwerkt in de Overeenkomst. Artikel 1, tweede lid, derde zin van de Overeenkomst voorziet in dat verband in de eerste plaats in een kennisgevingsplicht van de uitspraken aan Zwitserland. Vervolgens bepaalt artikel 1, tweede lid, vierde zin van de Overeenkomst dat het Gemengd Comité op verzoek van de Europese Unie of Zwitserland de gevolgen van zulke uitspraken vaststelt met het oog op de goede werking van de Overeenkomst.

Het voorgaande lijkt twee mogelijke antwoorden te bieden op de vraag wat het gevolg is van het ontbreken van een beslissing van het Gemengd Comité over de gevolgen van de [REDACTED] rechtspraak. Het eerste mogelijke antwoord is dat de [REDACTED] rechtspraak, die dateert van na de ondertekening van de Overeenkomst, niet van toepassing is tot wanneer het Gemengd Comité daarover anders beslist. Dit is het standpunt van verweerder. Het tweede mogelijke antwoord is dat de [REDACTED] rechtspraak, die dateert van na de ondertekening van de Overeenkomst, van toepassing is. Dit is het standpunt van eiser.

De rechtbank meent dat er bijgevolg twee mogelijke antwoorden zijn op de vraag wat het gevolg is van het ontbreken van een beslissing van het Gemengd Comité over de gevolgen de [REDACTED] rechtspraak, die dateert van na de ondertekening van de Overeenkomst.

Als het antwoord daarop luidt dat de rechtspraak van het Hof van Justitie ook van toepassing is zonder een beslissing daartoe van het Gemengd Comité, dan moet de rechtbank gevolg geven aan de [REDACTED] rechtspraak en bestaat de kans dat de eis moet toegekend worden.

In het geval dat het antwoord daarop is dat de rechtspraak van het Hof van Justitie enkel kan worden toegepast na een beslissing daartoe van het Gemengd Comité, dan kan de rechtbank geen gevolg geven aan de [REDACTED] rechtspraak en bestaat de kans dat de eis moet worden afgewezen.

30. Er bestaat in de door de partijen voorgelegde rechtspraak en administratieve beslissingen geen eensgezindheid over het antwoord op deze vraag.

Eiser brengt twee vonnissen bij van de Nederlandse Rechtbank Noord-Holland (Vonnis Rechtbank Noord-Holland (Kantonrechter) van 9 juni 2021 (ECLI:NL:RBNHO:2021:4249) en vonnis Rechtbank Noord-Holland (Kantonrechter) van 30 oktober 2019 (ECLI:NL:RBNHO:2019:9142)) die het standpunt van eisers volgen.

Verweerder daarentegen brengt een beslissing bij van de Zwitserse luchtvaartautoriteit die oordeelt dat er geen wettelijke basis is om een financiële compensatie toe te kennen in geval van een langdurige vertraging. Verweerder verwijst ook naar Zwitserse rechtspraak die dat standpunt volgt (Bezirksgerichts Bülach van 2 februari 2016).

De rechtbank verwijst ook naar de prejudiciële vraag gesteld in de zaak C-918/19, maar doorgehaald bij beschikking van 11 september 2020, of de rechtspraak van het Hof van Justitie, volgens welke passagiers van vertraagde vluchten voor de toepassing van het recht op compensatie kunnen worden gelijkgesteld met passagiers van geannuleerde vluchten, van toepassing is in het kader van de Overeenkomst.

Er is bijgevolg twijfel over de vraag of de ████████ rechtspraak toepassing kan vinden op het geschil.

2.2.6 Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie

31. Uit het voorgaande volgt dat er twijfel is over het antwoord op de vraag of de passagier onder de Overeenkomst beschikt over een recht op compensatie in geval van een langdurige vertraging. Die twijfel volgt ten eerste uit de vraag of de Overeenkomst op zichzelf zulk recht op financiële compensatie omvat, en vervolgens in het ontkennende geval, of de ████████ rechtspraak van het Hof van Justitie al dan niet van toepassing is ongeacht een beslissing van het Gemengd Comité.

32. Het antwoord op de vraag of de passagier onder de Overeenkomst, op welke grond dan ook, recht heeft op een financiële compensatie wegens een langdurige vertraging van de vlucht, is noodzakelijk om het geschil op te lossen. Eiser vraagt immers om verweerder te veroordelen tot betaling van zulke financiële compensatie, terwijl verweerder het bestaan van zulk recht betwist.

33. Indien een vraag zich opdringt voor een rechterlijke instantie, kan deze instantie, indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis, het Hof verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen. De bevoegdheid van het Hof om bij prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de uitlegging of de geldigheid van het

recht van de Unie wordt uitsluitend op initiatief van de nationale rechterlijke instanties uitgeoefend, ongeacht of de partijen in het hoofdgeding al dan niet de wens daartoe hebben geuit.

34. Krachtens artikel 267, lid 1 van het VWEU is het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd om bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de uitlegging van de handelingen van de instellingen.

De Overeenkomst is een handeling van een instelling van de Europese Unie (met name de Raad) en valt bijgevolg onder de uitleggingsbevoegdheid van het Hof van Justitie (zie bv. HvJ 7 september 1987, 12/86, ECLI:EU:C:1987:400, punt 7 en HvJ 30 april 1974, [REDACTED] 181/73, ECLI:EU:C:1974:41, punten 4 tot en met 6).

35. De rechtbank stelt de prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie zoals opgenomen in het beschikkend gedeelte van dit vonnis.

36. De rechtbank wijst erop dat deze vraag volgens haar nog niet door het Hof van Justitie is beantwoord.

2.2.7 *Voorstel van antwoord*

37. De Aanbevelingen aan de nationale rechterlijke instanties over het aanhangig maken van prejudiciële procedures (*Pb.* 9 oktober 2024, C/2024/6008) verlenen in punt 18 aan de rechterlijke instantie de mogelijkheid om beknopt te vermelden hoe de prejudiciële vraag volgens haar zou moeten worden beantwoord. De rechtbank geeft haar zienswijze hierna beknopt weer.

38. De Overeenkomst is een verdrag in de zin van het Verdrag van Wenen van 23 mei 1969 inzake het verdragenrecht (*BS* 25 december 1993, hierna “Verdrag van Wenen”). Krachtens artikel 31, eerste paragraaf van het Verdrag van Wenen moeten verdragen te goeder trouw worden uitgelegd overeenkomstig de gewone betekenis van de termen van het verdrag in hun context en in het licht van het voorwerp en doel van het verdrag.

Voor de uitlegging is de rechter niet beperkt tot de eigenlijke tekst van de bepalingen van het verdrag, maar moet de rechter ook rekening houden met de preambule en bijlagen (artikel 31, tweede paragraaf van het Verdrag van Wenen) en ieder later gebruik in de toepassing van het verdrag waardoor overeenstemming van de partijen inzake de uitlegging van het verdrag is ontstaan (artikel 31, derde paragraaf, b) van het Verdrag van Wenen).

39. De rechtbank is in de eerste plaats van mening dat er op grond van de Overeenkomst zelf – dus zonder rekening te houden met de [REDACTED] rechtspraak – geen recht op financiële compensatie bestaat voor langdurige vertraging van de vlucht.

De preambule van de Overeenkomst laat niet toe om te besluiten dat het de bedoeling was van de overeenkomstsluitende partijen om passagiers van een geannuleerde vlucht op dezelfde wijze te behandelen als passagiers van een langdurig vertraagde vlucht.

Verder zijn de consideransen van de Verordening niet opgenomen in de Overeenkomst en kunnen zij geen basis vormen voor een interpretatie van de Overeenkomst zoals de [REDACTED] rechtspraak.

De rechtbank ziet bijgevolg geen gronden om een recht op compensatie in geval van langdurige vertraging te erkennen op grond van de Overeenkomst zonder rekening te houden met de [REDACTED] rechtspraak.

40. De rechtbank is wel van mening dat uit het geheel van artikel 2 van de Overeenkomst, samengelezen met de preambule, volgt dat de wijziging aan het *acquis communautaire* van rechtswege doorwerkt in de Overeenkomst.

De preambule bevestigt namelijk dat het de wens is van de Europese Unie en Zwitserland om uiteenlopende interpretaties tussen de bepalingen van de Overeenkomst en de overeenkomstige bepalingen van het Unierecht te voorkomen en te komen tot een zo uniform mogelijke interpretatie van beide groepen van rechtsregels. Als wijzigingen aan het *acquis communautaire* enkel doorwerken in de Overeenkomst nadat het Gemengd Comité daartoe heeft beslist, dan leidt het gebrek aan zulke beslissing tot een uiteenlopende interpretatie wat strijdig is met de wens van de overeenkomstsluitende partijen. Doordat Zwitserland enkel gebonden kan zijn door een wijziging van het *acquis communautaire* wanneer het daarvan kennis krijgt, voorziet de Overeenkomst in een kennisgeving ervan aan de Zwitserse Bondstaat.

Deze lezing doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van het Gemengd Comité om de gevolgen van zulke nieuwe uitspraken vast te stellen “met het oog op de goede werking van deze overeenkomst”. Aangezien uitspraken van het Hof van Justitie die Unierechtelijke bepalingen uitleggen in beginsel terugwerkende kracht hebben, kan deze retroactieve werking de goede werking van de Overeenkomst in het gedrang brengen. Net zoals het Hof van Justitie, kan het Gemengd Comité dan beslissen om de nieuwe interpretatie enkel van toepassing te maken voor toekomstige gevallen ten behoeve van bijvoorbeeld de rechtszekerheid.

De rechtbank is van oordeel dat het niet tot de bevoegdheid van het Gemengd Comité behoort om de interpretatie die het Hof van Justitie voorstaat te wijzigen. Hiervan is de bevestiging te vinden in de preambule van de Overeenkomst die aangeeft dat de overeenkomstsluitende partijen de onafhankelijkheid van de rechtbanken, waaronder naar de mening van de rechtbank ook het Hof van Justitie valt, volledig eerbiedigen. Als het Gemengd Comité bijgevolg wijzigingen zou aanbrengen aan de interpretatie van het Hof van Justitie, is dat een schending van diens onafhankelijkheid en druist dit in tegen de bedoeling van de overeenkomstsluitende partijen.

Het feit dat er na de ondertekening van de Overeenkomst nieuwe wetgeving kan worden opgenomen in de bijlage van de Overeenkomst, doet aan het voorgaande geen afbreuk. De rechtspraak van het Hof van Justitie die de nieuwe toegevoegde wetgeving uitlegt, is immers rechtspraak die dateert van na de ondertekening van de Overeenkomst.

41. Het antwoord op de prejudiciële vraag luidt volgens de rechtbank als volgt:

“De Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat van 21 juni 1999 inzake luchtvervoer (Pb. 2002, L. 114, 73, zoals gewijzigd door Besluit nr. 1/2006 van het Comité Luchtvervoer Gemeenschap/Zwitserland van 18 oktober 2006 tot wijziging van de bijlage bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer (Pb. 2006, L. 298, 23) en alle navolgende wijzigingsbesluiten van het Gemengd Comité), moet aldus worden uitgelegd dat een passagier ten aanzien van een Zwitserse luchtvaartmaatschappij recht heeft op een financiële compensatie bij een langdurige vertraging van een vlucht, uitgevoerd door de Zwitserse luchtvaartmaatschappij, en die vertrekt vanop een luchthaven gelegen op het grondgebied van een derde land en met als bestemming een luchthaven gelegen op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat met het oog op het nemen van een rechtstreeks aansluitende vlucht vanuit die Zwitserse luchthaven naar een luchthaven gelegen op het grondgebied van een lidstaat als eindbestemming.”

3. De kosten van het proces

42. Aangezien dit vonnis geen eindvonnis is, houdt de rechtbank de beslissing over de kosten aan.

IV. De beslissing van de rechtbank

De rechtbank beslist in eerste aanleg en op tegenspraak.

De rechtbank:

- verklaart de eis ontvankelijk,
- schort, alvorens verder recht te doen, de rechtspleging op en stelt de volgende prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:

“Moet de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat van 21 juni 1999 inzake luchtvervoer (Pb. 2002, L. 114, 73, zoals gewijzigd door Besluit nr. 1/2006 van het Comité Luchtvervoer Gemeenschap/Zwitserland van 18 oktober 2006 tot wijziging van de bijlage bij de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake luchtvervoer (Pb. 2006, L. 298, 23) en alle navolgende wijzigingsbesluiten van het Gemengd Comité), aldus worden uitgelegd dat een passagier ten aanzien van een Zwitserse luchtvaartmaatschappij recht heeft op een financiële compensatie bij een langdurige vertraging van een vlucht, uitgevoerd door de Zwitserse luchtvaartmaatschappij, en die vertrekt vanop een luchthaven gelegen op het grondgebied van een derde land en met als bestemming een luchthaven gelegen op het grondgebied van de Zwitserse Bondsstaat met het oog op het nemen van een rechtstreeks aansluitende vlucht vanuit die Zwitserse luchthaven naar een luchthaven gelegen op het grondgebied van een lidstaat als eindbestemming?”

- beveelt de griffier om onderhavig vonnis samen met een geanonimiseerde versie ervan over te maken aan de griffie van het Hof van Justitie van de Europese Unie;
- zendt de zaak in afwachting van een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie naar de bijzondere rol van deze kamer;
- houdt de beslissing over de kosten aan.

Dit vonnis is gewezen door de 6^e kamer - Zaal J van de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel, samengesteld uit:

- de heer [●], ondervoorzitter van de rechtbank, voorzitter van de kamer;
- de heer [●], rechter in ondernemingszaken;
- de heer [●], rechter in ondernemingszaken;

die alle zittingen hebben bijgewoond en aan het beraad hebben deelgenomen.

Dit vonnis is uitgesproken in openbare terechtzitting, op grond van artikel 6, eerste lid van het verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, door de heer [●], ondervoorzitter van de rechtbank, voorzitter van de kamer, bijgestaan door mevrouw [●], griffier,

HANDTEKENINGEN